

14. IV. 20

Belvedere

58425

D. II

P o u f n e

Referat angielski.

do użytku wewnętrznego.

Notatka o stosunku Labour Party do Polski
w chwili obecnej.

Poselstwo nasze w Londynie w ciągu ostatniego miesiąca bywa zasy-
pywane rezolucjami rad związków zawodowych robotniczych "trade unionów"
protestujących przeciwko polityce polskiej względem Rosji i żądających
zawarcia pokoju z Rosją na warunkach dogodnych dla tej ostatniej.

Odezwy te są nadsyłane do Poselstwa za pośrednictwem "Hands Off
Russia Committee" /Komitet Obrony Rosji przed wszelkim gwałtem/ mają ton
bardzo ostry. Dotychczas wiadomo o 24-ch związkach, które rezolucje takie
przegłosowały i podały do wiadomości H.O.R.C.

Związki robotnicze angielskie żądają aby Rząd polski

- 1/ wycofał swe wojska z terytorjum rosyjskiego, które ich zdaniem
obecnie jest pod inwazją tychże wojsk,
- 2/ zaprzestał agresywnej polityki względem Rosji
i grożą, że związki

- 1/ przeszkadzać będą wszelkimi sposobami wysyłaniu Polsce broni i
amunicji,

- 2/ wpłyną na włączenie do programu Labour punktu, by - z chwilą nasta-
nia Rządu Labour - skasować wszelki układ między Anglją a Polską,
o ileby takowy był zawarty na niekorzyść Rosji.

Rezolucje są jednobrzmiące, co nasuwa myśl, że wyszły z Hand Off Russia
Committee i przedkładane są po kolei po całym kraju wszystkim związkom
do potwierdzenia. List Komitetu jest sformułowany niesłychanie agresywnie
i niegrzecznie, zawiera takie wyrażenia jak "najnowsza akcja Polskiego

Rządu wzbudziła obrzydzenie Partii Labour", "gdyby Polska żądała od Rosji rzeczy wprost śmiesznych zdemaskujemy cele Rządu Polskiego"... ..". o ile... to imię Rządu Polskiego cuchnąć będzie w obliczu zorganizowanego ruchu robotniczego w Anglii".

Komitet grozi puszczaniem w ruch wielkiej akcji propagandystycznej przeciwko Polsce.

tych
Nie przesadzając wagi/zaczeptych kroków H. O. R. C. trzeba się jednak liczyć z tem, że czynniki blizkie Labour z łatwością mogą wywrzeć nacisk na Rząd Angielski, zwłaszcza kiedy ten nacisk dla Rządu jest pożą-
dany. Widać to wyraźnie w rozmowie urzędnika F.O. z p.Ciechanowskim, ostatnio nadesłanej przez Poselstwo. Z drugiej strony można wprost wyko-
rzystać to nieostrożne wystąpienie skrajnych elementów robotniczych, dla bliższego nawiązania kontaktu z bardziej umiarkowanymi kołami tych samych sfer. Zapoczątkował tę akcję poseł Sapięha, jak wspomina w swoim raporcie 28, byłoby jednak pożądanem, aby poruczyć to ^{komuś} bliżej stojącemu do sfer radykalnych u nas, komuś co mógłby i zechciałby stać się łącznikiem między Labour a Polskim Rządem via polskie umiarkowane sfery lewicowe.

Tutaj należy zwrócić baczną uwagę na projekt przyjazdu do Polski delegacji Labour, mającej na celu zapoznanie się z tutejszymi socjalistami /raport Ks.Sapięhy Nr.28, prośba o telegraficzne instrukcje/. Projekt ten dałby właśnie pole do zawiątabia pożądanego porozumienia pomiędzy naszymi narodowymi socjalistami, a umiarkowanymi radykałami i socjalistami angielskimi. Należałoby tylko wejść tutaj w kontakt z takimi ludźmi, jak Diamand, ^{za} Power, Thugutt i t.p., aby przygotowali odpowiednio grunt w swojej prasie i urządzili rodzaj marszruty dla delegacji, a w Londynie postarać się o przyjazd takich ludzi jak np. Hamzay Macdonald, i innych w porozumieniu z Ministerjum.

Nie należy niedoceniać tej okazji, dającej nam możliwość pozyskania sobie częściowo partji, która mimo to, że słabo jest reprezentowana w Parlamencie, wzrosła ogromnie w siłę i zjednała sobie znaczną część opinji

publicznej w Anglii, do tego stopnia, że można ją już dziś uważać za potencjalną większość angielską. Zdaje się nie ulegać zresztą wątpliwości, że umiarkowane sfery Labour są dziś wśród socjalistów świata najkulturalniejszą, najrozważniejszą i najmniej czasną grupą socjalistów i wpływ wybranych przy naszym udziale z pośród nich delegatów na naszych socjalistów mogłyby być tylko jaknajlepszy.

Wnioski referatu.

1. Porozumienie się z tutejszą lewicą.
2. Poruczenie specjalnemu zaufanemu nie wchodzącemu w skład Poselstwa człowiekowi nawiązanie stosunków z Labour.
3. Ułatwienie przyjazdu do Polski Delegacji Labour.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
 ADJUTANTURA GENERALNA
 WARSZAWA
 L: Dz. 58427, dnia 26/11/1920r.
 załęcz. Wydział